

75
LAT **ZUS**
1934-2009

PORADNIK EMERYTALNY

Partner cyklu

 SKOK STEFCZYKA

Okresowe emerytury kapitałowe

STOCKXPRT

Od początku tego roku kobieta, która ukończyła 60 lat (urodzona po 31 grudnia 1948 r.) i była członkiem otwartego funduszu emerytalnego, może otrzymać okresową emeryturę kapitałową. Ten rodzaj emerytury przysługuje jedynie do ukończenia 65 lat.

Komu przysługuje okresowa emerytura kapitałowa?

Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego nie wcześniej niż od dnia ukończenia 60 lat, o ile:

- ma prawo do emerytury z FUS, ustalone na podstawie art. 24 ust. 1 lub art. 24a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a ponadto
- kwota środków zgromadzonych na jego rachunku w funduszu, od którego przyznana zostanie emerytura, jest równa lub wyższa od obowiązującej w tym dniu 20-krotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego.

Ze względu na to, iż prawo do nowej emerytury z FUS na podstawie ww. przepisów w wieku 60 lat może uzyskać jedynie kobieta – okresowa emerytura kapitałowa przysługuje wyłącznie tym kobietom, które zamierzają przejść na emeryturę między 60. a 65. rokiem życia.

Wartość środków zgromadzonych na rachunku członka w otwartym funduszu emerytalnym ustalana jest na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura.

Wysokość środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym

Od 1 marca 2009 r. do 28 lutego 2010 r. (czyli do terminu następnej waloryzacji dodatku pielęgnacyjnego) kwota stanowiąca 20-krotność dodatku pielęgnacyjnego wynosi **3462 zł** (20 × 173,10 zł). Informację o wysokości środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym podaje ten fundusz na zapytanie ZUS.

PRZYKŁAD:

Wniosek o emeryturę zgłoszony 5 marca 2009 r. przez ubezpieczoną urodzoną 12 kwietnia 1949 r. Emerytura zostanie przyznana od 12 kwietnia 2009 r., tj. od osiągnięcia 60 lat. Kwota środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym zostanie ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, tj. na 31 marca 2009 r. W tym przypadku kwota środków zgromadzonych przez ubezpieczoną zostanie porównana z kwotą stanowiącą 20-krotność dodatku pielęgnacyjnego, obowiązującą 31 marca 2009 r., tj. z kwotą 3462 zł.

Do kiedy przysługuje prawo do okresowej emerytury kapitałowej?

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej przysługuje do dnia poprzedzającego dzień, w którym członek otwartego funduszu emerytalnego ukończy 65 lat.

PRZYKŁAD:

Kobieta urodzona 12 stycznia 1949 r. ukończy 65 lat 12 stycznia 2014 r. Prawo do okresowej emerytury kapitałowej przysługuje tej kobiecie do 11 stycznia 2014 r., tj. do dnia poprzedzającego dzień, w którym kobieta ta ukończy 65 lat.

Wysokość okresowej emerytury kapitałowej ustalana po raz pierwszy

Wysokość okresowej emerytury kapitałowej ustala się przez podzielenie kwoty środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ubezpieczonego.

Wysokość okresowej emerytury kapitałowej ustala ZUS na podstawie informacji podanej przez otwarty fundusz emerytalny o wysokości środków zgromadzonych na rachunku członka tego funduszu (por. część VIII).

OBLICZENIE:

Okresowa emerytura kapitałowa	=	kwota środków zgromadzonych w OFE
		średnie dalsze trwanie życia

PRZYKŁAD:

Kobieta, urodzona 6 lutego 1949 r., zgłasza wniosek o emeryturę 14 marca 2009 r., gdyż spełniła warunki do emerytury na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Prawo do emerytury dla tej ubezpieczonej ustalone zostanie od 1 marca 2009 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o emeryturę. Dla ustalenia średniego dalszego trwania życia przyjmuje się, iż kobieta ta ma ukończone 60 lat i 1 miesiąc. Zgodnie z tablicami dalszego trwania życia, obowiązującymi do 31 marca 2009 r., średnie dalsze trwanie życia dla kobiety mającej ukończone 60 lat i 1 miesiąc, wynosi 244,6 mies. i wartość ta zostanie przyjęta do obliczenia emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej. Zgodnie z informacją podaną przez otwarty fundusz emerytalny, którego ta kobieta jest członkiem, kwota środków

Okresowa emerytura	=	54 200 zł
kapitałowa		243, 9 mies.

OKRESOWA EMERYTURA KAPITAŁOWA WYNOŚI 222,22 ZŁ

Wysokość emerytury, a więc suma emerytury z I filaru i emerytury okresowej (ustalona i wypłacana przez ZUS) wynosi 1336,27 zł (1114,05 zł + 222,22 zł).

Podwyższenie emerytury do kwoty świadczenia najniższego

Jeżeli suma emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej jest niższa od kwoty emerytury najniższej obowiązującej w dniu, od którego zostanie podjęta wypłata obu emerytur, emeryturę z FUS (wraz ze zwiększeniami) podwyższa się w taki sposób, aby suma obu emerytur nie była niższa od kwoty świadczenia najniższego. Podwyższenia emerytury z FUS dokonuje się na zasadach określonych w art. 87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Prawo do podwyższenia do kwoty najniższej emerytury przysługuje osobie, która:

- ma ukończone 60 lat w przypadku kobiety,
- udowodniła okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze wynoszącym co najmniej 20 lat w przypadku kobiety.

Przy ustalaniu 20-letniego okresu składkowego uwzględnia się, oprócz okresów wymienionych w art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, również:

- okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które przyznane zostało zwiększenie,
- nie więcej niż 10 lat okresów kontynuowania ubezpieczenia w myśl przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, po ustaniu ubezpieczeń osób objętych:
 - obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi,
 - dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

PRZYKŁAD:

Kobieta była objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2007 r. (9 lat). Od 1 stycznia 1982 r. do 31 grudnia 1998 r. opłacała składki na ubezpieczenie społeczne rolników (17 lat). Obliczając wysokość emerytury z FUS, ZUS ustali zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za cały okres ubezpieczenia. Zainteresowana ta legitymuje się co najmniej 20-letnim okresem składkowym (nie posiada okresów nieskładkowych).

Przy ustalaniu podwyższenia do kwoty świadczenia najniższego, okresy składkowe

DOKOŃCZENIE NA S. 46 >

zgrupowanych na rachunku w funduszu na 28 lutego 2009 r. (ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura) wynosi 15 000 zł, a więc jest wyższa od obowiązującej w tym dniu kwoty 3263 zł, stanowiącej 20-krotność dodatku pielęgnacyjnego.

Okresowa emerytura	=	15 000 zł
kapitałowa		244, 6 mies.

OKRESOWA EMERYTURA KAPITAŁOWA WYNOŚI 61,32 ZŁ

Ustalanie łącznej kwoty emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej

W przypadku, gdy zostanie ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej oraz do emerytury z FUS, przyznanej zarówno na podstawie art. 24 lub 24a ustawy o emeryturach i rentach z FUS wraz z ewentualnymi zwiększeniami z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, wysokość emerytury,

jaka będzie wypłacana przez ZUS, stanowi sumę tych obydwóch emerytur.

PRZYKŁAD:

15 marca 2009 r. wniosek o emeryturę zgłasza osoba urodzona 2 stycznia 1949 r. Dla ustalenia średniego dalszego trwania życia przyjmuje się, iż kobieta ta ma ukończone 60 lat i 2 miesiące. Średnie dalsze trwanie życia dla osoby mającej 60 lat i 2 miesiące wynosi 243, 9 mies.

EMERYTURA Z FUS:

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego - 180 764 zł

Kwota zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne - 90 952,05 zł,

Emerytura z FUS	=	$\frac{271\ 716,05\ \text{zł}}{90\ 952,05\ \text{zł} + 180\ 764\ \text{zł}}$
		243, 9 mies.

EMERYTURA Z FUS WYNOŚI 1114,05 ZŁ

OKRESOWA EMERYTURA KAPITAŁOWA

Według informacji podanej przez OFE kwota środków zgromadzonych na 28 lutego 2009 r. wynosi 54 200 zł.

► DOKOŃCZENIE ZE S. 45

przebyte po 31 grudnia 1998 r. – za miesiące, w których składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zostały obliczone od podstawy wymiaru niższej od kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników – uwzględnia się w części odpowiadającej proporcji do minimalnego wynagrodzenia.

Prawo do podwyższenia do kwoty najniższej emerytury nie przysługuje emerytom, którzy osiągają przychody z tytułu pracy zarobkowej.

Prawo do podwyższenia do kwoty najniższej emerytury nie przysługuje w razie zbiegu prawa do emerytury z FUS z prawem do: emerytury wojskowej lub policyjnej, o której mowa w art. 85 ust. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. m.in. emerytury wojskowej obliczonej według zasad określonych w art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, emerytury rolniczej określonej w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

PRZYKŁAD:

Kobieta, będąca członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ma od 1 marca 2009 r. ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej oraz do emerytury z FUS. Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 225 zł, a emerytura z FUS – 360 zł. Zainteresowana ma również ustalone przez ZUS prawo do renty rodzinnej po mężu, której wysokość od 1 marca 2009 r. ustalona została dla jednej osoby wysokości 675,10 zł (w kwocie najniższej renty rodzinnej). Renta rodzinna jest świadczeniem kwotowo korzystniejszym od emerytury z FUS, wobec czego zainteresowana będzie pobierała okresową emeryturę kapitałową wysokości 225 zł oraz rentę rodzinną wysokości 675,10 zł.

Ponowne ustalenie wysokości emerytury

Jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę, świadczeniobiorczyni podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu – na jej wniosek. Wniosek taki oznacza ponowne ustalenie wysokości emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej. Wynika to jednoznacznie z art. 108 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz z art. 25 ustawy o emeryturach kapitałowych.

Ustanie prawa do emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej

Prawo do emerytury z FUS ustaje:

- gdy ustanie którykolwiek z warunków wymaganych do nabycia tego prawa,

- ze śmiercią osoby uprawnionej.
- Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasa:
- wraz ze śmiercią członka otwartego funduszu emerytalnego,
- z dniem poprzedzającym dzień, w którym członek otwartego funduszu emerytalnego ukończy 65. rok życia,
- w przypadku wyczerpania środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej ustaje również w przypadku, gdy ustanie prawo do emerytury z FUS, np. gdy zabraknie jednego z warunków uzasadniających ustalenie prawa do tej emerytury.

Jeżeli prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasało z powodu wyczerpania środków w otwartym funduszu emerytalnym, ZUS wstrzyma wypłatę okresowej emerytury kapitałowej w związku z ustaniem prawa do tego świadczenia i będzie kontynuował wypłatę emerytury z FUS.

Postępowanie o okresową emeryturę kapitałową i o emeryturę z FUS**1. WNIOSEK O EMERYTURĘ**

Prawo do emerytury z FUS oraz do okresowej emerytury kapitałowej i ich wysokość ustala ZUS, w drodze decyzji, na podstawie wniosku o emeryturę złożonego przez członka otwartego funduszu emerytalnego lub z urzędu.

2. TERMIN NA WYDANIE DECYZJI

Termin na wydanie decyzji w sprawie okresowej emerytury kapitałowej, analogicznie jak w sprawie emerytury z FUS, wynosi 30 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności, niezbędnej do wydania decyzji.

3. WYCOFANIE WNIOSKU**O EMERYTURĘ**

Osoba mająca ustalone prawo do emerytury z FUS i do okresowej

emerytury kapitałowej ma prawo do wycofania wniosku o emeryturę przed uprawomocnieniem się decyzji, tj. przed upływem miesiąca od jej otrzymania.

Renta rodzinna

Członkowie rodziny pozostali po:

- ubezpieczonym, będącym członkiem otwartego funduszu emerytalnego, który w dniu śmierci nie miał ustalonego prawa do świadczeń,
 - po członku otwartego funduszu emerytalnego, który do dnia śmierci pobierał emeryturę z FUS oraz okresową emeryturę kapitałową,
 - po członku otwartego funduszu emerytalnego, który miał ustalone prawo do emerytury z FUS, lecz świadczenia tego nie pobierał, a pobierał do dnia śmierci inne świadczenie niż emerytura oraz okresową emeryturę kapitałową,
- mogą ubiegać się o rentę rodzinną wyłącznie na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS. Renta rodzinna nie przysługuje z tytułu ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej.

W razie gdy podstawę obliczenia renty rodzinnej stanowi kwota emerytury z FUS, kwotę emerytury, jaka przysługiwała osobie zmarłej, stanowi kwota wypłacanej emerytury (przed podwyższeniem do kwoty najniższego świadczenia zgodnie z art. 87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Przy ustalaniu kwoty świadczenia, jakie przysługiwało zmarłemu, ZUS uwzględni również waloryzacje, jakimi była objęta emerytura osoby zmarłej. ■

Masz pytanie?

Zadzwoń do eksperta ZUS w środę 20 maja w godz. 10.00–12.00, tel. (022) 623 30 64

